

Aktivitet 11. Hvilket ordsprog? Læs eventyr



Læringsmål

- Du kan læse et eventyr og opsummere moralen i et ordsprog.

Man kan opsummere mange eventyr ved at udtrykke deres tema i et ordsprog. Ligesom ordsprog er eventyr en del af vores sprogkultur og dermed kulturarven. Den verdensberømte danske eventyrforfatter H.C. Andersen skrev i 1874, at han fandt mange ideer til sine historier i netop ordsprog og talemåder: "Heri ligger frøet til en hel historie."



1. **Fem minutters hurtigskrivning: Skriv en lille historie, hvor talemåden *sommerfugle i maven* kan bruges som historiens tema. Efter de fem minutter læser du historien op for din sidemakker.**

Eksempler på eventyr opsummeret i ordsprog:

"De Bremer stadsmusikanter" af *Brødrene Grimm*

Eventyret handler om fire dyr. Et æsel, en hund, en kat og en hane. Alle fire er de udslidte efter et langt og hårdt liv, og de er blevet truet på livet af deres ejere, fordi de ikke længere kan knokle. Æslet stikker af og møder hunden, som også er stukket af fra en onskabsfuld ejer. Katten og hanen slår sig løbende til gruppen. De vil til Bremen og leve et herligt liv som bymusikanter. På deres vandring mod Bremen støder de på en flok røvere. Dyrene jager røverne væk fra deres røverhus, indtager det og spiser røvernes dejlige mad. Dyrene får jaget røverne væk for evigt, da de prøver at generobre huset, og de lever lykkeligt til deres dages ende.

En opsummering i et ordsprog kunne lyde:

- **Alt godt kommer til den, som venter.**

Eller:

- **Når nøden er størst, er hjælpen nærmest.**

“Grantræet” af H.C. Andersen

Eventyret handler om et lille grantræ ude i skoven, som har så frygtelig travlt med at blive stort og prægtigt. Grantræet er ikke tilfreds og vil have mere og mere. Det er misundeligt, når det ser de store træer blive fældet og brugt som skibsmaster. Endelig, endelig skal grantræet selv væk fra skoven – væk fra den friske luft, fra fuglene, der bygger rede, og kaninerne, der hopper omkring. Grantræet bliver sat i en smuk stue og pyntet som juletræ. Der går ild i en gren, men grantræet nyder hvert sekund og føler endelig, det er kommet på rette hylde. Det stråler et par dage, så ryger det på loftet for senere at blive hugget til brænde og ende sine dage ganske ulykkeligt.

En opsummering af ordsproget her kunne være:

- **Hovmod står for fald.**
- **Man ved, hvad man har, ikke hvad man får.**

2. Nu skal du læse eventyr og selv opsummere tematikken i et eller flere ordsprog som i eksemplerne ovenfor. Vælg blandt nedenstående – eller måske har du selv et yndlings-eventyr, du vil prøve at opsummere med et ordsprog?

- Stoppenålen (H.C. Andersen)
- Kærestefolkene (H.C. Andersen)
- Det er ganske vist (H.C. Andersen)
- Flipperne (H.C. Andersen)
- Tepotten (H.C. Andersen)
- Svinedrengen (H.C. Andersen)
- De røde sko (H.C. Andersen)
- Hans og Grethe (Brødrene Grimm)
- Askepot (Brødrene Grimm).

Udfordringsopgave: Skriv selv et eventyr, hvor et ordsprog kan opsummere tematikken. Din lærer kan hjælpe dig i gang med genretæk.

